

کنترل تأثیرات روانی و هیجانی در بازار تولید

اگرچه تفاهم‌نامه ایران با ۱+۵، فضای نسبتاً آرامی را در فضای کسب و کار کشور حاکم کرده است اما به‌نظر نباید از این آرامش، کاهش شدید قیمت‌ها را در بخش ماشین‌آلات یا مواد اولیه انتظار داشت. بازار این روزهای صنعت در کشور و علی‌الخصوص صنعت نساجی، در ابهام به‌سر می‌برد. اکثر تولیدکنندگان که شرایط بسیار نامتعارف دو سه سال گذشته را تجربه کرده‌اند، حداقل در خرید مواد اولیه، بسیار جانب احتیاط را رعایت می‌کنند. چرا که اگر طی یکی دو ماه آینده با مساعد شدن شرایط ناشی از حذف تدریجی تحریم‌ها، نرخ دلار کاهش پیدا کند با ضرر کمتری مواجه شوند و همین موضوع کافی است تا بازار به اصطلاح «شل شود»، سفارش‌ها کمتر می‌شود و تولیدکنندگان واسط نیز به همین جهت با رکود مواجه شده و در نهایت بازار منسوجات با یک رکود کلی مواجه می‌شود. این در حالی است که تقاضا در بازار برای منسوجات از بین نرفته و به جهت مصرفی بودن این کالا برای مردم، همچنان ادامه دارد. مضراتی که این حالت به‌خصوص برای صنعت نساجی ایران در پی دارد؛ چه بسا بسیار بیشتر از حالتی است که ایران مواجه با تحریم‌ها و بالا بودن نرخ دلار باشد چرا که در این حالت بازار دست به خود تحریمی زده آن هم به دلایل غیر واقعی، ذهنی و خیالی که ویروس‌وار به تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان تسری می‌یابد. خطر این حالت در اینجاست که به دلیل مناسب بودن قیمت دلار (البته نسبت به سال گذشته) و ثبات نسبی در قیمت آن و از طرفی حالت ثبات و آرامش نسبی (باز هم نسبت به سال گذشته) که در بازار وجود دارد، پای واردات شدید و پرحجم مجدداً به عرصه صنعت نساجی کشور باز می‌گردد. این شرایط بسیار محتمل و چه بسا در بخش‌هایی، در حال وقوع است.

آمار و ارقام ارائه شده توسط بانک مرکزی و تحلیل وضعیت کنونی اقتصاد ایران به‌خوبی تأیید می‌کند که علیرغم آرامش نسبی که بر اوضاع اقتصادی حاکم است، اتفاق اقتصادی خاصی طی ۴ ماه گذشته در کشور روی نداده است به‌طوری‌که تورم همچنان بالای ۴۰ درصد، حقوق کارکنان و کارگران همچنان در حال افزایش، بیمه و مالیات همچنان در حال افزایش، نقدینگی نابسامان، پول‌گران و دلایل بسیار دیگر، بیانگر این واقعیت است که نه تنها قیمت‌ها کاهش نخواهند یافت؛ چه بسا تا آخر سال دچار افزایش نسبی نیز خواهند شد. و طبیعی است که با وجود ادامه تورم لجام گسیخته در کشور، نرخ دلار نیز کاهش نخواهد یافت. حتی اگر ایران به توافق نهایی هم دست پیدا کند و تحریم‌ها کلاً منتفی شوند باز هم قیمت دلار مگر در یک شرایط هیجانی و روانی دچار تغییر نخواهند شد چرا که قیمت کنونی دلار با شرایط کنونی اقتصاد ما مطابقت دارد و با ادامه تورم قطعاً باید افزایش نیز پیدا کند مگر اینکه دلارهای بلوکه شده با بی‌تدبیری دولت به بازار سرازیر گردد که این حالت بسیار بعید به‌نظر می‌رسد.

بنابراین به نظر می‌رسد تولیدکنندگان نباید دچار شایعات یا جو روانی حاکم شوند و تولید را از حالت رکود کنونی سریعاً خارج کرده و پاسخگوی تقاضای موجود در بازار باشند چرا که در غیر این صورت بازار را به سرعت از دست داده و رقبای خارجی مجدداً و این‌بار با قدرت بیشتری نبض بازار را در دست خواهند گرفت.